

være undgaaet, begriber jeg ikke. Jeg tror, at der altid vil finde Misbrug Sted, og skulde der ikke under den Tilstand, der var her i Landet, være sket Misbrug, saa maatte Landet være af en anderledes paradisk Beskaffenhed, end jeg for mit Vedkommende tror det er. Men det afgørende var, at naar Overklassen — og det gik langt ned med Overklasse den Gang — havde uhyre Indtægter og levede det Liv, den gjorde den Gang, hvilket jeg ingenlunde billiger, medens der samtidig fandt en vild Spekulation Sted, hvad jeg endnu mindre billiger, saa kunde man umuligt have en Underklasse, der led Nød, saa vilde det være ganske nødvendigt, hvis man overhovedet vilde gennemføre en Statshusholdning, at sørge for, at den almindelige Befolkning befandt sig nogenlunde vel. Og det var det, der skete. Det skete under Trykket af, at der fandt en Verdenskrig Sted paa samme Tid, men ikke mindst af den Grund, at der maa være et vist Forhold mellem, hvordan Folk lever, enten de er velstillede eller ej, enten de er rige eller fattige, og det var det, der opnaaedes. Jeg kan derfor sige, naar jeg tænker tilbage derpaa, at jeg fortryder ikke det, jeg har været med til. Det er sikkert, at der fra Rigsdagens Side aldrig var nogen Indvending. Den gik gladelig med til alt, hvad der blev foreslaaet af Ministeriet med Hensyn til Udgifter, og for Resten ogsaa med Hensyn til Skattelove, for det lykkedes mig i den Tid at føre alle Skattelovene enstemmigt vedtagne gennem Rigsdagen. Rigsdagen gik mange Gange saa vidt gennem sit Organ Finansudvalgene, at jeg maatte forsøge at bremse, naar man vilde bruge Penge til Udgifter, som jeg fandt ganske urimelige. Men naar en Fagminister kom til Finansudvalgene, var der aldrig nogen Indsigelse, tværtimod, man bød snarere over.

Saaledes var det den Gang. Jeg kan godt begribe, at man glemmer det, men for mig i alt Fald er det ikke uden Interesse at erindre det selv og at erindre andre derom. Det var altsaa Tilstanden den Gang, og det forklarer Udgiften baade paa de militære og de civile Omraader.

Lad mig saa sammenfatte, hvorledes det har været i disse 4 Aar, og hvorledes det var i de Aar, da jeg havde Ansvaret for Finanserne. Den højtærede Finansminister hari disse 4 Aar optaget som Laan 300 Mill.

Kr. Han har dernæst formindsket Kassebeholdningen, uanset Laanene, med 223½ Mill. Kr. Det vil altsaa sige det samme som, at Status er formindsket med 523½ Million i disse 4 Aar. Hvorledes var Stillingen saa den Gang? Ja, jeg maa dog først indskyde, at jeg naturligvis fra disse 523 Millioner maa drage Genforeningsudgiften paa 250 Millioner; det vilde være ganske uretfærdigt mod den højtærede Finansminister ikke at gøre dette. Vi naar altsaa, naar vi trækker dem fra, ned til en Føringelse af Status med omtrent 273 Millioner. Derimod kan jeg ikke tænke mig, at der er noget opsparat. Jeg kan ikke tænke mig, at der paa et og andet Punkt skulde have fundet nogen Opsparing Sted, men den højtærede Finansminister kan jo oplyse mig om det, hvis det er saa. Hvorledes var det saa under den radikale Regering? Ja, jeg har lige sagt, at Statslaanene gik op til 435 Millioner, og jeg maa jo regne med det fulde Beløb, for det tynger jo paa Statskassen gennem Statsgælden. Men der opsparades altsaa 50 Millioner, og jeg kommer da til en Føringelse af Status paa 385 Millioner. Og nu kan man saa sammenligne. Der har naturligvis været Vanskeligheder i indeværende Periode af fire Aar, som kan forklare, at den højtærede Finansministers Føringelse af Status er saa stor, som jeg lige har nævnt, men vilde det dog ikke være urimeligt ikke at gaa ind paa den Tankegang, at der ogsaa under Verdenskrigens Forløb var visse Vanskeligheder for Finansministeren? Selv om der anvendtes 100 Millioner mere, var det dog i 6 Aar, ikke i 4, saa hvis det var berettiget at forringe Status paa den Maade i de fire Aar, kan det dog maa ske ogsaa være billigt at indrømme, at der den Gang var en vis Udgiftsnødvendighed, som ikke lod sig overse fra Dag til Dag eller fra Aar til Aar. Man var under et Pres, under dette maatte man handle, og jeg fortryder intet af, hvad jeg har gjort. Den højtærede Finansminister mener jo ogsaa at have været under et Pres, mener, at Tilstanden har været saaledes, at han har maattet bruge disse Penge, og vil jo helst lægge Skylden over paa den tidligere Regering for, at han har maattet sætte Udgifter og Indtægter i et saadant Forhold til hinanden, som sket er i disse 4 Aar. Jeg tror, han skulde lade den tidligere Regering uden-